

בשנער

ידיעות קיבוץ הזורע - י' סיון התשע"ט - 13.06.2019

ביכורי פרי הבטן
נעים להכיר • תינוקות הזורע | עמוד 8

יצירה מקומית • תמר בר
אילת ראטס | עמוד 6

לוח זיכרון | יוני

1.6.75	יהודה שלייסנר
1.6.16	ורדה פרחי
5.6.72	תמר שפייר (פלס)
5.6.14	ברונו וקסנר
6.6.92	אשר בנארי
6.6.99	בנימין מרקוביץ
6.6.01	יואב ירון
7.6.67	רן (רני) מרכס נפל במעבר המיתלה
8.6.97	הלה פלד
8.6.01	רחל פלג
8.6.17	עליזה קמון
9.6.79	פרנץ מרכס
9.6.89	גוסטב הורן
9.6.99	רנה לביא
13.6.10	אורה שפי
14.6.68	נורית אלאור
18.6.04	ישראל נוימרק
20.6.70	זאב הלר
21.6.12	רות דור
22.6.11	הורציו קרוסו
23.6.70	דן ולך
23.6.00	אברהם שרון
24.6.00	חווה נוימרק
27.6.61	מיכל זולף
28.6.39	חווה נויבאור
30.6.09	נורית וייס

3 | עדכונים מהנעשה בקיבוץ

עדכוני תרבות / איריס רפאלי
מבזקי חקלאות / חקלאי הזורע ואילת ראטס

6 | יצירה מקומית - תמר בר

אילת ראטס /

8 | ביכורי פרי הבטן - תינוקות הזורע

10 | זה נוער זה!

נעמן ברקאי /

11 | היה היה

חג שבועות / צוות הארכיון

12 | תרבות ופנאי

פינת התובנה / בועז בש מרץ'
טיפת מיתולוגיה / אהוד דור
קווים לדמות / שבתאי פרידמן

13 | שביליסטים

יומן מסע / ניר רענן

15 | לקראת שבת

פרשות השבוע / דובי זמר
אחרי הכל שיר
סוף פסוק

15 | לוח מודעות

16 | שו"ת

אסתר כפרי / דני נהב

מערכת בשער

עורכת
אילת ראטס

עיצוב ועריכה גרפית
אנה אבריאל

טלפון
050-7450642

דוא"ל
bashaar.hazorea@gmail.com

הגהה
עמוס אורן

תמונת שער
צילום: צאלה שחף

הפצה
יעל טיקטין, רינה רשקוב

השתתפו בגיליון זה

איריס רפאלי, חקלאי הזורע, תמר בר, הורי
תינוקות הזורע, נעמן ברקאי, צוות הארכיון, בועז
בש מרץ', אהוד דור, שבתאי פרידמן, ניר רענן,
דובי זמר, דני נהב, אסתר כפרי ואילת ראטס.

עדכוני תרבות / איריס רפאלי

בפסטיבל יערות מנשה, שהופק ע"י המועצה האזורית מגידו והתקיים בסוף החודש שעבר, השתתפו מהזורע 120 חברים וילדים. חברי הזורע נכנסו ללא תשלום, וזאת בהסדר של תרבות הזורע שחויבה בצורה קיבוצית עבור כולם. היה פסטיבל נהדר, ולפי ההדים שהגיעו אליי - מי שטרח להגיע מאוד נהנה.

שבועות אצלנו

תודות לצוות שבועות:

ברק גורן, מיכל דור, טיבי גנץ, ענבר עטיה, עוז חזן, רז רפאלי ויהונתן בן צבי.

הכנת זרים לראש וקישוטי טנא:

הדר פרייס-חנקין הובילה בשבת סדנה בה הכינו, המבוגרים והילדים, זרי ראש ממגוון גדול מאוד של פרחים, וקישטה לנו את במת החג בפרחים. המון תודות להדר על ההשקעה, החשיבה והיזומה של הסדנה, בזכותה ובעידודה זרים יפים וצבעוניים עטרו את ראשי החברים והילדים בטקס השבועות. בתקווה לתחילתה של מסורת מבורכת...

דוכני ומיצגי הענפים:

מדגה - מור בקיש ויזהר נהב, שהכינו בריכה ואקווריומים

עם דגים יפהפיים.
רפת - ראול קובלינסקי ועופר נוימרק, שהכינו שוקו טעים וקר מחלב הפרות שלנו.

מב"א - אורי מוריס וצוותו, שהכינו מיצג על נפלאות הכיול והשיווי משקל.

נוי - רן סולומון ורותם יסינובר - כי נוי הזורע אינו רק ענף...

חסות - עם רכב החלוקה של המשווק - אלעד בן צבי אופטיכאן - חנות האופטיקה שמנוהלת ע"י קרן ביסקר, שהראתה לנו מהו יופי....

שלחין - ערן גבאי, שדאג הן לבמה הרתומה לטרקטור עם באלות לתפארת, וגם לתצוגת טרקטורים אדומים מדוגמים להפליא.

מוסקר חקלאי - ערן מרמורי, שסידר, דאג וצבע, ואף נהג את הטרקטורים הישנים אך המשופצים.

טקס:

שלישיית ש' - שלומי, שירז ושרון כהן, שהנחו את הטקס בצורה מושלמת.

להקת "הדרדרים" - הלל ירון, שחף דור, חן מענית, ליעוז פרידלנדר ואוריאל בן צבי, על השירים.

ריקוד ילדי הגנים וההורים בניצוחה של דפנה שרגאי (בן דוד) - כמו תמיד אתם מקסימים.

צילום: צאלה שחף

"צוות חתונות והלוויות" (בראשות טיבי גנץ), מימין לשמאל: אלרואי ברק, גפן קליר, ליאם האקט, (שרה'לה ואיריס), איתמר בן שלום, תומר לביא ואייר אבריאל.

צילומים: מייקל לי

פרס ראשון - אימהות בחופשת לידה: זוהר פניג, עופרית בר והגיסות סולומון...
 פרס שני - סלעית
 פרס שלישי - אורנית שדמון
 פרס מיוחד - בנות המרחב הצעיר
 ערב עם שרה'לה שרון, שהוכיח שבהזרוע יודעים לשיר, לשתף פעולה, לשמוח ובעיקר לעשות דברים יחד כל הקהילה וליהנות מכך.
 המון תודה לצוות "חתונות והלוויות", שעשו הכל בערב הנהדר שהיה: תאורה, הגברה, דאגה לכל בקשותיה של שרה'לה ואף שרו על הבמה. וכמובן, בסיום הערב - חיסלו הכל עד הפרט האחרון. כל זאת בהזרמתנו של טיבי - האחד והיחיד, שנמצא תמיד כדי שהכל יתנהל בדיוק כמו שצריך ואף מעבר לכך.
 תודות לניר מרקוביץ', שמאחורי הקלעים (גם כשאין קלעים על הדשא), דואג לבמות, כסאות, בר וכל הלוגיסטיקה שכרוכה בחג שכזה. אין כמוך!!!
 תודות לעוז חזן, יזהר נהב, שלומי כהן ולי אבנס, שהקימו את הדוכנים, השולחנות והכיסאות לכל החג.

העלאת התינוקות שנולדו: רן סולומון, על קישוט העגלה המושקעת. לנועה סולומון, שריכזה את כל הפרויקט של ההורים, כתיבת קטעי ההקראה והכנת השלטים, נועה - את אלופה, ולשאר ההורים - המון אושר עם התינוקות.
 ברכת הענפים - רן סולומון, יניב סלע, ארז ברקאי ועופר נוימרק - שנתנו סקירה על הענפים, ומי ייתן ששנה זו תהיה משגשגת ומוצלחת לכל הענפים.
 ריקוד ההורים בהובלתה של רוני נחמיאס - ניצן ניב, דני ונועה אלבוחר, רוני לאי וספי פלג - ריקוד מקסים, הלוואי שבשנה הבאה נצליח לגייס יותר בחורים...
 מסכת מגילת רות - משפחת שמע/סולומון - תרצה שמע, שכתבה והפיחה חיים בסיפור המגילה עם בני משפחתה - שחף, אלמוג, כרמל, שקד, גפן, תמר ומיקי. מקורי, מצחיק וכתוב בשנינות - וכפי שנאמר - שמע אימפריה!!!
 תודה לכל מי שהיה שותף לתחרות העוגה הטובה. צוות השופטים, בראשות ברק גורן ועוז חזן, דירגו את העוגות וקבעו:

תודה לכל אנשי המטבח וחדר האוכל, שעשו את המיטב עם ארוחה טובה בערב החג, ולמרות הקהל הגדול שבא מהטקס במסה גדולה, הצליחו למנוע תורים ועיכובים. תודה למרסיה וגבי שחורי, שהיו אחראיות על הבירות והיין בבר. בראשון אחר הצוהריים נערך טורניר הכדורגל, שארגנו יוחאי רפאלי וגל דור. השנה השתתפו 4 קבוצות: מדגה, נעורים, מילואים (החברה

מעל גיל חץ) ואגדת דשא - בחורים ללא ענפים גדולים... והמנצח השנה... המדגה! שהעלה בהרכב צעירים נמרצים לצד "צעירים" יותר שחצו כבר את גיל 60.... כל הכבוד למדגה!!
ומה בהמשך:
יוק הולדת הקיבוץ – 5.7.19 - שיארו את התאריך!

אירים

מבזקי חקלאות חקלאי הזורע מדווחים מהשטח

מה העניינים האטלנטיים? מתכוננים לניעור השקדים, שיתחיל במחצית השניה של חודש יולי

הזריק ברונה

מנינים חלצה אפרית האבטיח

האטריק בין שורות האבטיח. צילומים: סז"ש הפורע

תונה ללא אי שהשתלף וענכן: סילבי כהן וטוסי מהגד"ש, עופר נוימרק מהרפת, רוני זינגר מהפרדס ודוד לובל מהמטע.

מה חזש האצ"ש? החיטה לגרעינים נקצרה והשום נאסף. בקרוב קציר החומוס. בצל, אבטיח, עגבניות ותירס ממשיכים לגדול בשדותינו.

הינצתק?

חיטה היא סוג במשפחת הדגניים, הכולל 16 מינים, מתוכם 13 צמחי תרבות ושלושה צמחי בר. זהו הגידול השני הנפוץ ביותר בעולם (אחרי תירס ולפני אורז), ומלבד האזורים הטרופיים מגודל בכל חלקי העולם. החיטה נמנית בין חמשת מיני הדגן (יחד עם שעורה, שיבולת שועל, כוסמין ושיפון), והיא גם אחת משבעת המינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל. פרחי החיטה מואבקים ע"י הרוח או באמצעות האבקה עצמית. הפרי מכונה גרגר והוא כולל את גרעין החיטה (אנדוספרם) העמילני, הנבט (עובר) העשיר בויטמינים וחומצות אמינו, והקליפה (סובין) העשירה בסיבים. בגרעין עצמו ישנם חלקים מהם נטחן הקמח הדק וחלקים מהם מופקת הסולת. רוב החיטה בישראל גדלה בנגב, אך התוצרת המקומית מספקת לנו רק כ-10% מתצרוכת הגרעינים לייצור קמח משובח ללחם, והשאר מיובא (בעיקר מארה"ב). הסיבה העיקרית לכך היא היעדר קרקעות זמינות לגידולי חיטה בכמות מספקת.

הוכת משתתפת: הקיץ ברפת כבר מורגש עם תחילת הצינונים לפרות.

חלק מהגג הוחלף, בעזרתם של שחף ועומרי. קציר החיטה לתחמיץ היה מאתגר במיוחד בשדה הבוצי (לפני מספר שבועות). בדומה לצבא סיסרא ששקע בבוץ לאחר סופת גשם והצפת הקישון, גם אנחנו חזינו בקומביין ובמשאיות שוקעים בבוץ, ובעזרת הגד"שניקים שחילצו, הצלחנו בסופו של דבר להכין תחמיץ חיטה.

מה עושים בהרזנסיק? שגרה של השקיה ומעקב "הגנת הצומח" מטעם משרד החקלאות.

תמר בר עוסקת במלאכה מיוחדת ועתיקת יומין - קליעת סלים מחומרי טבע. ממתקן למברשות שיניים ועד סלים לקישוט הקיר, היא קולעת (כמעט) כל ענף נאה וגמיש מספיק לשזירה, המצוי בסביבה. עם קצת אלתור, קצת דמיון והרבה כישרון וחפץ כפיים, תמר יוצרת סלים יפהפיים בפשטותם. לכבוד חג השבועות וטנא הביכורים, יצאתי לשוחח עם תמר על חדות היצירה והעיסוק באומנות והאומנות של קליעת סלים. / אילת ראטס

ספרי לנו קצת על עצמך

בת 75, נשואה לאילן ויש לנו 4 ילדים ו-14 נכדים. אני בת מולדת, שם נולדתי וגדלתי, בתוך הטבע והנוף - יחפה בשדות (חו לא קלישה). בגיל צעיר יחסית, לפני הצבא, הלכתי ללמוד הוראה לכיתות יסוד ב"אורנים". הלימודים וההוראה מאוד התאימו לי ונשארתי במקצוע הזה 21 שנים, בהן חניכתי ולימדתי ילדים ונוער במוסדות חינוך שונים. הגענו להזרע כמשפחה עם 4 ילדים קטנים, כשאינן סיים את לימודיו בהדסה עין כרם (וחזר לקיבוץ) ומאז אנחנו כאן. לימדתי בין השאר ב"שומריה", משם יצאנו בשליחות "השומר הצעיר" לשוויץ, וכשחזרנו לקיבוץ לא המשכתי עוד בהוראה. נבחרתי לרכז את ועדת בריאות, ובאותה תקופה גם למדתי במכון "אדלר" הנחייית קבוצות הגיל השלישי וסדנאות זיכרון. לאחר מכן עבדתי 16 שנים ב"לילך" וריכזתי את הפעילות במקום, עד שיצאתי לפנסיה לפני 3 שנים.

מתי ואיך התחלת לעסוק בקליעת סלים?

התחלתי בכך לפני 5 שנים, לאחר קורס קצר של קליעת נצרים. בהמשך הדרך למדתי בקורס מעמיק יותר, אצל מורה מקסימה מבית לחם הגלילית - רעיה רייך, והיא, עד היום, ה"אורים ותומים" שלי לתחום, ועזרת לי לפתור בעיות שעולות במהלך העבודה. מדי פעם אני מצטרפת אליה לשיעור בנושא מסוים שמעניין אותי.

מה מחבר אותך למלאכת הקליעה? מה מקור המשיכה?

אני מאוד נמשכת לעיסוק בחומרי טבע, מילדות. בנעוריי בכפר אהבתי לאסוף שורשים וענפים מיוחדים. בעבר, עוד לפני

שהגעתי לקליעת סלים, עסקתי במלאכות מסורתיות מהסוג הזה - ציור על כלי עץ, רהיטי עץ וכלים מחומרים נוספים. גורם נוסף בחיבור שלי לתחום הזה, הוא איסוף חומר הגלם. חלק משמעותי ממלאכת הקליעה הוא שלב ההכנה ואיסוף החומרים. נצרים, למשל, הם חומר גלם קנוי ומתועש (מיובאים מחו"ל) ועל כן אני פחות עובדת איתם. לעומת זאת, אני אוהבת לחפש, ללקט ולהתאים ליצירה את חומר הגלם שאספתי.

האם את נצמדת לסגנון קליעה מסוים או עובדת לפי מסורת מסוימת?

אני לא מאוד דקדקנית ולא נצמדת לסגנון מסוים, עובדת בסגנון חופשי ואוהבת לאלתר. ה"עיקרון" היחיד שחשוב לי לשמור עליו בעבודה, הוא ניקיון חומר הגלם שאני עובדת איתו - חומרי טבע ללא תוספות סינתטיות (דוגמת תוספות צבע או לכה). כשיש צורך בחומר חיזוק או שימור אני מחפשת תחליפים טבעיים. גם הקישוטים שאני מוסיפה לעבודות הם טבעיים לחלוטין, ובד"כ אני אוספת אותם בסביבה הקרובה.

מהם חומרי הגלם המועדפים עלייך לקליעה ואיך את משיגה אותם?

לחב אני עובדת עם סנסיני תמר - החומר האידיאלי מבחינתי. אני אוספת את הסנסנים בעמק הירדן. כל שנה באוקטובר, לאחר הגדיל, אילן ואני נוסעים לחבר באפיקים, שלוקח אותנו למטעי התמרים. אנחנו ממלאים את תא המטען בענפים וחוזרים עם ה"שלל" הביתה. אחרי האיסוף אני מניחה

לחומרים להתייבש במחסן זה מספיק לי לשנה שלמה. מעבר לסנסנים, אני גם מלקטת חומרים מצמחייה "מקומית" בקיבוץ וביער שלנו, למשל ענפים גמישים של רימון או אלת המסטיק, עלים של דרצנה, פילדנדרום, חוטרי זית ועוד. לקישוט אני משתמשת לפעמים בפרי הציקס הכתום, מקדמיה וכדו'. כמו כן, אני מכינה עבודות שונות מקליפת עץ דקל הטבעות (יש אחד כזה בקיבוץ - בחצר של חנן ארז) ועוד... אני אוהבת להתנסות בחלקים שונים של מגוון צמחים, במיוחד אם יש להם צורה מעניינת או צבע מיוחד, בין אם לקליעת הסל ובין אם כאלמנט קישוטי.

מהו תהליך העבודה שלך ואיך את ניגשת לעבודה חדשה?

בטרם מתחילה עבודת הקליעה, צריך להשרות את חומר הגלם במים יום-יומיים מראש, כך שלא ניתן להיות 'ספונטניים' ולהחליט מעכשיו לעכשיו להתחיל ליצור. לכן, גם אם אין לי רעיון מסוים אבל אני רוצה ליצור, אז קודם כל אני גוזמת את הסנסנים מהיָדָה (ענף התמר) ומשרה את החומרים. אחרי ההשרייה יש עוד עבודת הכנה לא מעטה: הסרת ה"כפתורים", מיון הסנסנים לפי מידת עוביים וכו'. זוהי עבודה פיזית קשה למדי.

לפעמים יש לי רעיון התחלתי, למשל סל שראיתי, ואני עובדת לפיו. כאמור, קורה שאני מתחילה לעבוד גם ללא תוכנית ברורה, כי החומר כבר מושרה ומוכן לעבודה (ואחרת יתקלקל). עבודת הקליעה עצמה היא מאוד פיזית ורפטטיבית לעתים. על מנת ליצור סלים מסוימים, לפעמים יש צורך לסוב במעגלים סביב הסל ההולך ונבנה. אני משתדלת לסיים את העבודה תוך יום אחד, כך שמדובר ב-7-8 שעות עבודה כמעט רצופות - זה יכול להיות מאוד מעייף, אבל גם מתגמל וכיף. קורה, לא אחת, שאני נאלצת להפסיק יצירה לא גמורה ולשוב אליה בהמשך.

אילו תחושות עולות בזמן קליעת הסל?

אני מאוד נהנית מהקליעה. מרגש אותי לגלות בכל פעם משהו חדש, ההתרחשות הזו מרתקת אותי. למשל, לאחרונה, חברה סיפרה לי שהיא משתמשת בפרי עץ הסיגלון לקישוט הסל. אז ניסיתי זאת בעצמי והתרגשתי מאוד מהתגלית והחידוש המוצלח.

איפה את קולעת את הסלים?

אני עובדת במטבח שלנו - זה מאוד נוח ומאפשר לי גם להאזין למוסיקה תוך כדי הקליעה, אבל יש לכך גם חסרונות - זה מפזר בבית הרבה לכלוך של שאריות חומרי הגלם.

את קולעת לבדך או שיש קבוצות של קליעה בחברות?

כפי שציינתי, לעתים אני מגיעה למפגשים מונחים של קליעת סלים ובשנתיים האחרונות אני גם משתתפת בפורום של קולעים. יש לנו מפגש שנתי של הפורום, בד"כ ביוזפת או בבית קשת, וחלק נכבד מהמפגש הוא המפגש עצמו - הבינאישי, חווייה נהדרת ומיוחדת. מתוך הפורום הזה צמחה לה גם קבוצת 'ווטסאפ' של קולעים, חו פלטפורמה טובה להתייעצויות יומיומיות ולתשובות מידיות לסוגיות שונות.

מדי פעם מתקיימים גם מפגשים 'לא פורמליים' וללא תשלום, של חברי קבוצת ה'ווטסאפ' בבתי הפרטיים של החברים, כל פעם אצל מישהו אחר. אלו מפגשים מרתקים, בכל פעם חוקרים נושא אחר שמעסיק את חברי הקבוצה, והקונספט הזה מתאים לי מאוד. זו גם הזדמנות טובה להכיר קולעים מרקע וממגזרים שונים, למשל דתיים וערביים. כולם מגיעים למפגש במטרה ללמוד וליצור, ההבדלים מטשטשים ונוצרות חברויות חדשות ויפות.

האם את קולעת להנאתך בלבד או שיש לך גם תכלית שימושית?

להנאתי בלבד, אבל משמח אותי שיש לאנשים עניין או שימוש בעבודות שלי. אני אוהבת במיוחד 'אמנות מעשית' - כלים שיש להם שימוש (או לפחות פוטנציאל כזה) ולא נועדו לנוי בלבד, ולשם אני מכוונת ביצירה שלי.

לסיום, האם את עוסקת במלאכות נוספות חוץ מקליעת סלים?

אני מתנדבת בבית הספר, מתקנת ספרים בספרייה ולומדת ב'מכללת עמק יזרעאל'. בנוסף, בשנתיים האחרונות אני לומדת ב'מכון אבשלום' קורסים בצפרות - אהבה חדשה-ישנה שלי.

■ תודה לתמר על הריאיון ועל היצירות היפות.

ביכורי פרי הבטן

נולדו משבועות תשע"ח ועד שבועות תשע"ט - קבלו אותם!

שם: אלישבע

הורים: אור ואסנת בארי

תאריך לידה: 29/5/18

נעים להכירה... "זיקה אהרן את אלישבע בת עמינדב אחות נחשון לו לאשה..." (שמות, פרק ו', כ"ג).

אלישבע היקרה שלנו, בתנו הבכורה, שתודה לאל קיבלנו במתנה, קרואה על שמה של סבתא-רבא שלה, אלישבע בארי ע"ה, ממייסדי הקיבוץ, אמו של חנוך בארי.

ואכן, קשה לפספס את הדמיון הרב שלה למשפחת בארי ולסגא חנוך בפרט!

שם: אדם

הורים: קובי ורוני לאי

תאריך לידה: 18/5/18

נעים להכירה... אני חייכן וסקרן, הרקולס קטן, מבסוט על החיים ותמיד לאכול מוכן.

אני גם מעריץ את אחותי הגדולה אריאל, אוהב לחלק נשיקות וללטף את קוקי הכלבה שלנו.

כשנולדתי והבטתי לראשונה בעיניים של אמא שלי, היא אמרה שאני מלאך. קראו לי אדם, כדי לקרע את הנשמה הגדולה שאני לתוך הגוף על פני האדמה.

שם: זיו

הורים: נועה ותומר גרוס

תאריך לידה: 14/6/18

נעים להכירה... זיו תינוקת שידעת מה היא רוצה ובסה"כ היא די מרוצה.

אוהבת לרקוד ולעשות שטויות המון, בעיקר עם אחיה הגדול דורון.

הולכת כל יום לגן בשמחה ומביאה לבייתנו אור וברכה.

שם: עידו

הורים: מורית וירון מנדלמן

תאריך לידה: 14/6/18

נעים להכירה... אחי שנים של צפייה, הגיע עידו למשפחה. חמוד, מדהים וחייכן. סופסוף אנו חווים רגעים של שמחה, נחת, צחוק, חוסר שינה והכי חשוב - אושר גדול!

מאחלים לכולם בריאות ואושר.

שם: אלה

הורים: לינדסי ורז שחורי

תאריך לידה: 21/8/18

נעים להכירה... אלה נולדה 5 ימים אחרי יום ההולדת של אחותה ליה, ויומיים לפני יום ההולדת של אבא שלה. המתנה הכי טובה שיכולנו לבקש. אלה ילדה חייכנית, מצחיקה, חכמה וחמודה. היא ממלאת אותנו באהבה בכל יום מחדש.

שם: גוני

הורים: רוני ורן נחמיאס

תאריך לידה: 8/8/18

נעים להכירה... גוני נולד ב-8.8.18 בחצות ו-18 דקות! הוא רצה לצאת עוד קודם אבל עשינו מאמצים לשמור אותו בפנים, על מנת שיוולד בתאריך מיוחד שכזה, ואכן כך קרה ויצא תינוק יפהפה!

גוני הוא ילד מדהים, חייכן ומכניס שמחה לבייתנו. בחרנו את השם לאחד התלבטות, בה הכריעו האחיות הגדולות - מתן וגיגי. גוני, כשמו, מכניס גוון גברי חדש לחיינו.

שם: אופיר

הורים: מורן וגיל סולומון

תאריך לידה: 13/9/18

נעים להכירה... אופירי הידועה בנינויה הרבים, נולדה בסוף הקיץ לפני 9 חודשים.

ילדה מלאת שמחת חיים, מפרזת חיוכים לכל העוברים והשבים.

אוהבת מאוד לטייל בשבילי הקיבוץ, בהם בקרוב תתחיל לרוץ. קטנטנה ושקטה עם גומות מתוקות, הביאה לנו שמחה, נחת והרבה חגיגות.

שם: נליל

הורים: מאור ואייל בר

תאריך לידה: 27/8/18

נעים להכירה... נלילי שלנו נולדה בדיוק 4 שנים ויום אחרי שהתחתנו. חיפשנו לה שם שקשור לאדמה, ומה יותר מתאים משם של עץ שמאפיין את הקיבוץ, שבדיוק עברנו להתגורר בו? כליל החורש התגלתה במהירות גם ככליל השלמות והיופי, אבל יותר מכול ככליל הבת הראשונה לשובלת בר.

כליל אוהבת חיות, תשומת לב ואת אחיה הגדול שמצחיק אותה תמיד.

שם: עילאי

הורים: אנה וניצן שחף

תאריך לידה: 27/9/18

נעים להכיר... עילאי הוא תינוק שמח, חייכן ומאוד פעיל. אוהב לשחות בבריכה, לשחק בצעצועים ובעיקר מעריך מושבע של אחיו הגדול – אמיל, שגורם לעילאי להתגלגל מצחוק. כאשר הבנו שתאריך הלידה צפוי להיות בסמיכות ליום הולדתה של דנה (אחות של ניצן), סיפרנו לה שאנחנו מכינים לה מתנה. חצי שנה אחר כך עילאי נולד בדיוק בתאריך שלה והשמחה הייתה רבה!

שם: ענבר

הורים: הדס ואורי כהן

תאריך לידה: 28/9/18

נעים להכיר... ענבר ילד נינוח, חייכן וסקרן, ששעות שינה עבורו הן בגדר המלצה בלבד... ענבר הוא העין השלישית שלנו, אחרי עופרי ועמית. התחברנו מאוד לשם בגלל המשמעות והצליל, וכשמו כן הוא – כמו אבן חן מיוחדת ונוצצת, שתמיד מעלה חיוך בכולם.

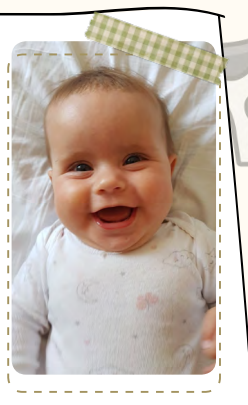

שם: מיקה

הורים: נועה שתיל ואסף נוי

תאריך לידה: 6/11/18

נעים להכיר... מיקה, בתנו הבכורה, הביאה הרבה אור ושמחה. חייכנית, אוהבת ונינוחה, אוהבת להיות בחוץ ולטייל בעגלה.

שם: דגן

הורים: נועה ורן סולומון

תאריך לידה: 19/1/19

נעים להכיר... בשנה ברוכת גשמים גם הדגן שלנו צמח וגדל, ונולד במשקל 4.3 ק"ג. הוא הצטרף לתמר וגפן – אחיו הגדולים, שהם גם שניים משבעת המינים. דגן, או בכינויו "דגן החייכן", הוא תינוק מאושר וחמוד, שהבין בגיל מאוד צעיר שאת העולם כובשים בחיוך.

שם: כרמל

הורים: עופרי וגל פלד לוי

תאריך לידה: 7/2/19

נעים להכיר... בת בכורה, נכדה וביעית לחלי ויונט. תינוקת חייכנית וצוחקת, עם גומת חן אחת. שמחה כשרים לה שירים, בדקנו – היא לא רגישה לזיופיים. ידענו שכשתיוולד לנו בת נקרא לה "כרמל", שם ששינו מאוד אוהבים, שם מהטבע עם צליל נעים.

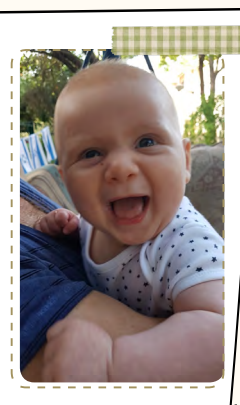

שם: כרם

הורים: הדו וארז חנקין

תאריך לידה: 15/2/19

נעים להכיר... כרם ילד שמח וסקרן, מפזר חיוכים לכל דורש ואוהב לברבר ולקשקש. אוהב לטייל בעגלה ולשחק עם הבובות, במיוחד עם השבלול. חיינו שיגיע לא מעט זמן, ואין מאושרים מאיתנו שהוא כאן. השם כרם נבחר אחרי התלבטות ארוכה, בין שם "רגיל" לשם "מיוחד". בסופו של דבר, מאוד אהבנו את השם כרם, ו"המיוחד" ניצח.

שם: גילי

הורים: עפרית ולוטם בר

תאריך לידה: 18/2/19

נעים להכיר... גילי המתוקה הביאה עימה שמחה רבה, לכן השם גילי כל כך התאים לה. היא מרבה לחלק חיוכים לסובבים אותה, ואוהבת לישון ולאכול – באמת מתוקה ביותר.

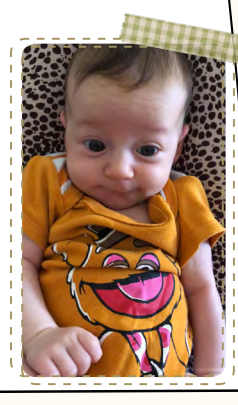

שם: אלה

הורים: זהר פניג ועמר אורי

תאריך לידה: 13/3/19

נעים להכיר... כשאלה נולדה קראנו לה בשמה כי רצינו להעניק לה שם שקשור לטבע. אמנם היא נולדה עם שיער כהה, אך ללא ספק היא בעלת אופי ג'ינג'י... נחכה ונראה, אולי גם השיער פתאום יהפוך לכה...

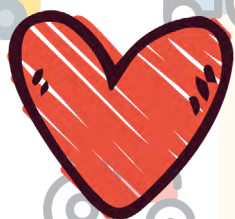

שם: אנה

הורים: כרמית ועמיקם שפי

תאריך לידה: 14.5.19

נעים להכיר... אחרי שני בנים, הצטרפה למשפחה שלנו אנה המתוקה. נכדה שמינית לסבתא שלומית המאושרת! אנה רק בת חודש, קטנטנה וחמודה, והכי חשוב – מאוד אוהבת לישון...

חוויות מפסטיבל יערות מנשה / נעמן ברקאי

מקום לספק! זה היה מיכאל החב"דניק, אותו מיכאל מאוהל חב"ד בפסטיבל בשנה שעברה, ואנחנו שמחנו לראות אותו, כמעט כמו שהוא שמח לראותנו. מלבדו, היו עוד שני "מאמינים" שלא הכרנו: אביב ושחר - שני אחים מירושלים שחזרו בתשובה לא מזמן. אחרי היכרות עם האחים והחלפת חוויות עם מיכאל היקר, קבענו שניפגש למחרת, בבוקר יום שישי, לשם הנחת תפילין מסורתית. אמנם אני לא בחור מאמין, אך אני בהחלט מכבד מסורות ומתנסה לפעמים גם בדברים שלא מעולמי המוכר.

הבוקר הגיע, ברוך השם, ואנחנו צעדנו לאוהל החב"דניקים. לעומת אלראי, שגדל בבית דתי ויודע לתפעל את העסק, אני "בור ועם הארץ" בתחום הדת, ונאלצתי לבקש עזרה מהשכן, כדי לדעת מה לקרוא והיכן.

גולת הכותרת של חווית הפסטיבל הייתה קבלת שבת! חבריי ה"דוסים" ביקשו ממני להיות ה"פרזנטור" שלהם. הם רצו שכל עם ישראל יגיע אליהם לסעודת שבת. לכן, בלי לחשוב פעמיים, לקחתי את דגל המשיח (דגל צהוב ועליו כיתוב המילה "משיח") ורצתי ברחבי הפסטיבל בעודי צועק: "קבלת שבת, 20:00 בערב, אוהל חב"ד, אוכל בחינם!" (ביקשו ממני לציין שמגישים אוכל בחינם בכדי למשוך צדיקים רבים).

כמובן שהגענו (אלראי ואני) לקבלת השבת, ואנחנו מפוצצים בגאוה! עשרות אנשים הגיעו על מנת לקבל את שבת המלכה ולכבד את החב"דניקים בנוכחותם. לאחר ברכות המזון ונטילות ידיים, הוגשו המנות, תודה לאל. בתפריט: לחם, סלטים בכמות כפולה מזו שמגישים במסעדה ערבית ממוצעת, משקאות קלים, קצת ערק ולמנה העיקרית - דג פיקנטי טעים ועסיסי, בלי עין הרע! בין הנחה להנחה, עוד הספקנו להיות בהופעות משוגעות, לפגוש חברים, לשחק שש-בש, ליהנות מהווי הפסטיבל, ולישון שלוש שעות בלילה בלחץ. בקיצור, היה מדהים!

נראה במדור הבא!

נ.ב: אני מקווה שחבריי החב"דניקים לא יגלו שכתבתי שורות אלה בשבת, אל תספרו להם!!

"פסטיבל יערות מנשה" מתקיים כבר למעלה מעשור, וזו הזדמנות נהדרת לקחת "פסק זמן" מהשגרה המבורכת ופשוט להשתחרר, ליהנות מהטבע, ממוזיקה טובה, סדנאות ואנשים טובים.

אחד ממפיקי-העל של הפסטיבל ובן משמר העמק, יואל וירבה, ציין כי השנה נכחו בפסטיבל כ-9,000 מבקרים, בהערכה גסה. מהם 5,000 קוני כרטיסים, 2,500 מיישובי המועצה (שנכנסו בחינם) וכ-1,500 אמנים ומתנדבים.

בין שלל אנשי ההפקה ומעבירי הסדנאות ואירועי התרבות היו כמה חבר'ה מהקיבוץ הטוב במועצה, וביניהם:

רן סולומון, שהשתתף בהצגת הילדים "בארץ סין" בבימויה של **דניס שמע**; **הלל ירון**, שהעביר סדנת "צ'י-קונג" ואורי "כריזמה" חץ שהיה בתפקיד רכז כוח אדם.

לחבר'ה הרציניים, שבחרים להישאר ללון בפסטיבל, יש, לכאורה, רק אפשרות אחת - להביא אוהל מהבית. אך אני ואלראי (בנו של נחשון ברק - בעלה של נועה ברק-לאי), שותפי לפסטיבל זו השנה השלישית, עלינו על "פטנט המאה" - לישון באוהל הנוער של המועצה! מדובר במעין מאהל בדואי, הטומן בחובו ספות, כריות, מחצלות,

משחקי שולחן, ואווירה! מדריכים מחברת הנוערים "רעות" ונציגים מהמועצה ערכו ביניהם משמרות נוכחות באוהל, כדי להבטיח שהשהייה בו תהיה נעימה לכולם. בראש ה"כנופיה" עמד יואב נוימן - איש חינוך, בן עין השופט המתגורר בתל אביב, מנכ"ל אוהל הנוער ובחור כארז.

לחבר'ה (מהמועצה בלבד) שמעוניינים לישון בביתם הממוזג, ישנה הסעה מסודרת ("שאטל") היוצאת בשעה 1:00 לפנות בוקר מהפסטיבל ומפזרת אותם בכל יישובי המועצה.

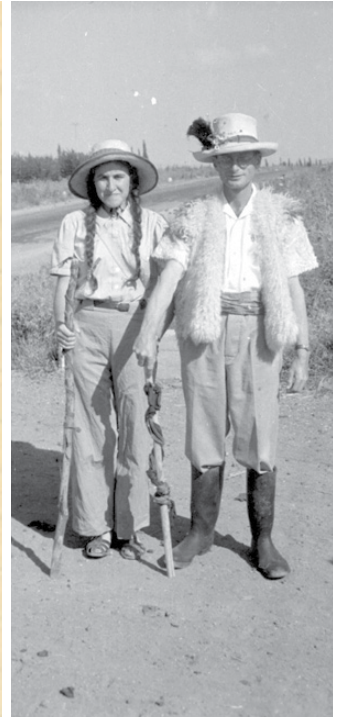
הגענו לפסטיבל בערבו הראשון, ומיד אחרי שהנחנו את תיקינו הכבדים, אני ו"ביקי" (כינויו הרווח של אלראי) התחלנו לטייל ולבדוק קצת את השטח. לפתע, נתקלנו באוהל של "צדיקים" ומתוכו יצא גבר כחוש בשנות ה-40 לחייו, בעל זקן אפור וכיפה סרוגה על ראשו... לא היה

"בואו לקבלת שבת!"

הל שבועות

הזיגות הביכורים הקיבוצי, כפי שנתאר אשר בן צבי במכתב לאישתו ריטה משנת 1944 / צוות הארכיון

ביאנקה רוס ויעקב מיכאלי בחג שבועות, 1943

"הכול היה נראה נחמד מאוד. לכל ענף הייתה עגלה מקושטת וכל קבוצת ילדים הצטרפה לענף אחד. העגלות היפות ביותר היו של המספוא ושל הצאן. המספוא הכיין עגלון מסלק בגודל טבעי שישב על העגלה. הוא מאוד מצא חן בעיני כולם. העגלה של הצאן הייתה עשויה מצמר כמו אוהל. יעקב וביאנקה התלבשו כרועי צאן נוצריים. יעקב לבש מעיל מעור כבש ולביאנקה היו צמות ארוכות. העגלון היה אליהו והוא נראה טוב מאוד. כל העגלות נסעו דרך המשק. בראש נסע הטרקטור האדום ואחריו המטעים. אחרי שהביאו את הביכורים, רקדו ריקוד עם חדש שאריקה לימדה. אחרי זה היו לחמניות של יהודה, שהיה לבוש כבעל הבצק, ועליו תלויות לחמניות..."

תרגום לעברית של קטע מתוך מכתב שכתב אשר בן צבי לריטה (המקור בגרמנית), 1944.

יהודה כהן בחג השבועות, 1944, צילם: אשר בנארי

האם אנו נמצאים בתקופת ה"אנטי נאורות"?

בתנועת ה"נאורות" שהחלה עם דקארט ("מאמר על המתודה") וניוטון ("עקרונות מתמטיים של פילוסופיית הטבע"), ניסתה לנער מהאנושות את הבערות, הרדידות והקיצוניות של ימי הביניים, דרך חשיבה ומחקר מבוססי לוגיקה ועובדות. מאז ועד המאה ה-21 התקדמו המדע ומוסדות ההשכלה לאור עקרונות אלו, וקיבלו תמיכה והסכמה רחבה של הציבור בחשיבותם. אמנם תמיד היו גם גישות, תפישות ותנועות הפוכות לעקרונות ה"נאורות" (בעיקר מצד הדתות השונות ורודנים שרצו לשלוט בנתיניהם דרך בערות), אך נדמה שדווקא בשנים האחרונות, בתקופה בה מגיע המדע לשיאים של גילוי והבנת היקום - מהתאטומי ועד לסדרי גודל של צבירי גלקסיות - תרבות הציבור הרחב נוטה שוב ל"אנטי נאורות". אם בעבר "אליטה משכילה" הייתה מקור לחיקוי וכבוד, כיום היא משמשת בעיקר לחיצי לעג וביזוי. אם בעבר מדען כמו איינשטיין הפך לדמות נערצת ול"סלבריטי" מבוקש, כיום בוחר ההמון לנשיאות המעצמה החזקה בעולם, אדם חסר השכלה רחבה, עומק ויושרה. אם בעבר, כאשר פותחו תיאוריות לאופן פעולת כוח הכובד

(ניוטון), האור, המרחב והזמן (איינשטיין) הן התקבלו כעובדות, כיום התאוריה המובילה לגבי התפתחות החיים בכדור הארץ מוטלת בספק ומוחקפת ללא סוף על ידי "רעיונות מתחרים" חסרי בסיס עובדתי.

אם בעבר נחגג ניצחון החיסונים של מדע הרפואה על המחלות והמגיפות שהרגו מיליוני בני אדם, כיום מתחילות המחלות מפעם לחזור, עקב דיסאינפורמציה ו"אמונות שוא" חסרות בסיס.

אם בעבר הזמן לאולפן מדען או מומחה להסביר תופעות ולענות על שאלות, כיום מציבים אותו מול "דעה אלטרנטיבית" כלשהי, ללא בסיס עובדתי.

כמו כן, גם תרבות הדיון מושפעת לרעה. כיום צד א' וצד ב' צועקים את דעתם, ללא דרישה לגבות אותה בלוגיקה ועובדות. אפילו העובדות כיום הפכו ל"עובדות". מחקרים מפוקפקים, חלשים, "מוזמנים" ובעלי ניתוח שגוי ממלאים את הרשת ומקשים מאוד על סינון המחקרים האיכותיים והמבוססים (שקיימים גם הם ברשת).

בפוליטיקה, בתוכניות הטלוויזיה וברשת האינטרנט כבר אין ביקוש לעקרונות הנאורות.

האם "עודף המידע" הוא האשם העיקרי בכך?

האם כישלון מערכות החינוך הוא הגורם?

או שפשוט **קל** יותר להיות חלק מעדר חסר חשיבה ביקורתית/מנתחת?

מה שבטוח - זוהי תקופה מעולה לדמגוגים!!

■ שתהיה לכם שבת של מחשבה עמוקה ועצמאית!

טיפת מיתולוגיה / אהוד דור

שביל החלב (לכבוד חג השבועות)

אלֶזָאוס, מלך האלים, נודע כי אם ברצונו למגר את כוחות הרשע בעולם, עליו להיעזר בבן תמותה בעל כוחות פיזיים עצומים, שאינם נופלים מאלו של האלים.

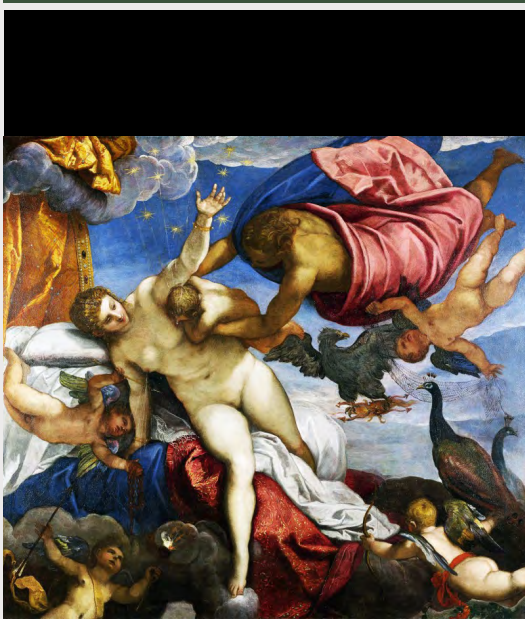
מאחר ולא נמצא אדם בעולם העומד בדרישות אלה, היה צורך לדאוג שאמנם יולד מועמד המתאים לכך. מה הפלא שֶזָאוס נרתם מיד למשימה, כשעינו החדה כבר ממיינת את האם הראויה? הבחירה נפלה על אֶלְקֶמְנָה, אשתו של אֶמְפִּיטֶרִיוֹן, מלך תֶּבֶאִי. כשנעדר המלך מביתו, לבש זאוס את דמות בעלה ותשעה חודשים לאחר שטרח לבקרה - נולד הרקולס.

זאוס הבין, שבחלב אם רגיל אין די ויטמינים לגדל גיבור-על, כפי שהוא נזקק לו. הוא נטל, אפוא, את הרקולס הרך מדי לילה מעריסתו, הביאו אל אשתו הָרָה שנמנה את שנתה, הניחו על חֶזֶה וכך ינק העולל את חלב האלים. עד שלילה אחד התעוררה הָרָה וגילתה את התינוק השנוא עליה, יונק משדיה. היא הדפה אותו בכעס, אך חלבה המשיך וניגר משדיה על פני הרקיע ויצר את **שביל החלב**.

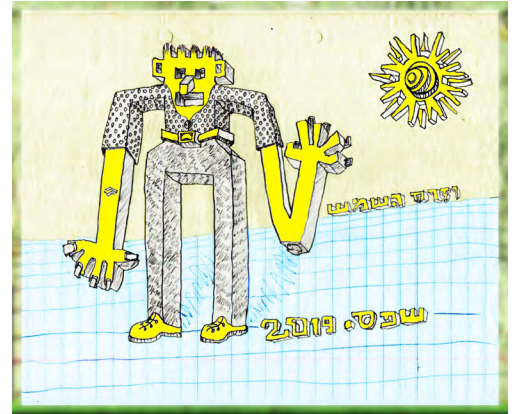
(בתמונה: זָאוס מביא את הָרְקוֹלֶס התינוק אל הָרָה אשתו).

חג שמח (שכולו חלב ודבש)

אהוד דור

טִינְטוֹרֶטוֹ, מקורו של שביל החלב, המאה ה-16

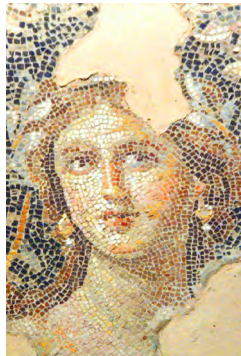

זרח השמש. צייר: שבתאי פרידמן

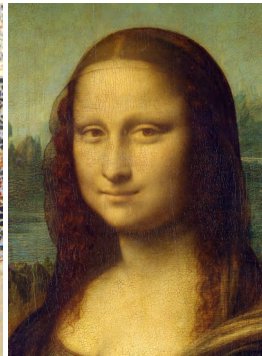
נראה לנו הגיוני לעשות ביקור בעירו של רבי דרור בן יוסף (דולי), ציפורי. אבל שביל ישראל בשטח מתנהג בצורה שונה מהכתוב במפה, ובמקום להתקרב לשער הכניסה של עתיקות ציפורי הוא מתקרב אל ח"כ אלעזר שטרן בהושעיה, וממנו עושה איגוף אל קבר נכדו של חותם המשנה, רבי יהודה הנשיא, שנמצא קרוב מאד לקצה השני של עתיקות ציפורי, מרחק שנות אור משער הכניסה לעתיקות. חלק מכוח השביליסטים מתנגד לסטייה של כמה קילומטרים מהשביל בגלל החום (31 מעלות בצוהריים), וחלק אחר מהכוח מתנגד להתפלחות לעתיקות בלי לשלם (ללכת 4 ק"מ עד שער הכניסה ולקנות כרטיסים אף אחד לא מציע).

בלית ברירה נכנסים לקבר ומשתטחים עליו, מכבדים את ר' יהודה נשיאה בכוסית קפה שחור, ומבקשים פסיקה מה עלינו לעשות. הרבי מהרהר תוך כדי לגימת הקפה המשובח, ופוסק: "חובה עליכם לבקר את מונה ליזה של הגליל ולמסור לה דרישת שלום ממני, גם אם פירוש הדבר סטייה מהשביל. שביל ישראל אינו תורת ישראל, ומותר לסטות ממנו!". תם הויכוח. מסתכלים ימינה ושמאלה כדי להיות בטוחים שאף אחד לא מבחין בנו, נכנסים דרך גדר התיל הישנה של אתר העתיקות, בתקווה שאין מוקשים מתחתיה, ומעפילים אל המצודה הצלבנית, מבנה מרשים ביותר מבחוץ וגם מבפנים. אחרי המצודה, מתחילים לחפש את "בית דיוניסוס", וילה רומית מרשימה ובה רצפת פסיפס מדהימה, שמתארת סצנות מחייו של אל היין דיוניסוס, כולל הבילויים הליליים שלו עם נשות העשירון העליון של רומא. פניה של אחת מהן, המכונה מונה ליזה של הגליל, מאירות אלינו מלב הפסיפס. מוסרים

למונה ליזה דרישת שלום מנכדו של נשיא הסנהדרין, רבי יהודה נשיאה, וממהרים אל מערכת המים של ציפורי העתיקה, שביקור בה הוא חוויה גדולה בפני עצמה, תשאלו את ר' דרור בן יוסף (רק אל תגלו לו שנכנסנו בלי לשלם). שיא הטיול הוא הדרך חזרה ממערכת המים, על כביש הכניסה לאתר. זוהי דרך נוף

מונה ליזה מהלובר // מונה ליזה מהגליל

עם תצפית נהדרת לכל הכיוונים, שחוץ מהשביליסטים שעושים אותה ברגל ונהנים עד הגג, כולם נוסעים בה ולא רואים עד כמה היא יפהפייה. עוברים את גדר התיל בחזרה אל ר' יהודה נשיאה וממשיכים בעלייה תלולה אל מצפה ריש לקיש, על שמו של חכם אחר מתקופת המשנה. מכאן ועד המכונית בנקודת הסיום בקיבוץ הסוללים כבר לא נשארו הרבה קילומטרים, וטוב שכך, כי 31 מעלות זה קצת חם מדי לחלק הבהיר של השביליסטים.

סיכום: קטע מס' 10 מומלץ מאד, בתנאי שתבצעו סטייה מהשביל ותיכנסו לבקר את מונה ליזה בציפורי העתיקה!

בשם השביליסטים - ניר רענן ■

שביליסטים יומן מסע

שביל ישראל קטע מס' 10 מונה ליזה, היפה מכולן (סטייה חובה מ"שביל ישראל")

ההסתברות שקורא שורות אלו ביקר בפריז, עמד שעתים בתור הכניסה ל"לובר" וראה את תמונת ה"מונה ליזה" - היא הסתברות של 99.9 אחוז. בהסתברות דומה, קורא שורות אלו גם דיווח לכל מי שהיה מוכן לשמוע, שהנסיעה הזאת לחו"ל הייתה יוצאת מהכלל, נהדרת ומדהימה (כמו כל נסיעה לחו"ל). אבל אם תשאלו את דולי, מונה

ליזה נמצאת לא רק ב"לובר", אלא גם בקטע העשירי של שביל ישראל. למען הדיוק, כדי לראות את פסיפס ה"מונה ליזה", האישה המיוחדת ביותר בעולם, צריך לבצע סטייה של כמה קילומטרים מהשביל ו"להתפלח" לציפורי העתיקה. כוח השביליסטים שלנו מחוזק הפעם, לעומת הקטע הקודם, וכולל 7 מבוגרים יחסית (גיל מאייר, יוסי

שמע, לורן, אלי קטן, ערן שפייר, אילן מתל-אביב, אלי שובל מיקנעם והח"מ) וילד אחד מוחלט (דרור מיקנעם). הכוח מתחיל את דרכו בשעה 5 בבוקר, עקב החום של אמצע יוני (יציאה מהזורע בשעה 4), בכפר משהד ליד נצרת, עם ניסיון להיכנס לביקור במסגד נבי יונס. הניסיון לא עולה יפה, אולי בגלל התרמילים ומקלות הטיול של חלקנו, ואנו זוכים לסימן "סתלקו מכאן". הסתלקנו עם השביל בכיוון מושב הושעיה, בלי כוונה לבקר אצל ח"כ כחול לבן, אלוף אלעזר שטרן (הוא דתי ושבתי היום). על פי המפה, "שביל ישראל" נושק לש"ג של עתיקות ציפורי, וכיוון שקטע 10 של השביל הוא קצר למדי (13 ק"מ) ודומה מאד ליערות הזורע,

על ניאוף ורכילות

בני ישראל שקועים עמוק במסע המדברי המפרך: ממצרים - לארץ ישראל, מעבדות - לחירות, מאוסף שבטים - לעם.

בפרשה הקודמת ("במדבר") נערך המפקד המכונן של האומה. הפרשה שלנו מצטמצמת לספירת מלאי מפורטת של כלי הקודש והנושאים בהם - הלויים והכוהנים - הן של מצבת כוח האדם והן של מצאי מרכיבי המשכן, תכולתו וכל הפריטים והפרטים הקטנים, היוצרים את הסד"כ והאמל"ח של צבא השם. כמו כן, בפרשה גם מוענק מעמד-על מיוחד למשפחות הכהונה, המתווכות בין ה"עמק" לבין בורא עולם. כל זאת לתפארת עם ישראל (שבדרך) או לדיראון עולם של הצמד דת ומדינה - והכול בעיני המתבונן...

וכיצד מממנים את תעשיית הקודש הענפה הזאת? "חוק ההסדרים" לא היה קיים אז, אבל מיסוי מתוחכם היה גם היה: השם וצבאו לא מפסיקים לייסר את מצפוננו של היהודי הפשוט, התמים, המנסה לשרוד בתנאי המסע הקשים ולהתרגל למציאות ולכוחות טבע שנשגבים מבינתו. קל מאוד למלא אותו ברגשות אשם, וקל עוד יותר לשכנע אותו לנקות את מצפוננו במחיר שווה לכל נפש. והפרוצדורה קבועה, ידועה וברורה:

חטאתי, התוודיתי, הקרבתי קורבן, **כיפרתי** על העוון. אש הקורבן - לכבוד השם, והבשר - לנציגיו הנאמנים עלי אדמות. מחזור ה-**חטא-וידוי-קורבן** משרת את תעשיית הקודש לא רע בכלל, אך עם האוכל בא התיאבון, והראש היהודי לא מפסיק להמציא לנו פטנטים. שיאה של המסחטה הקדושה הוא (כרגיל אצל משפחת הכהונה, שכולה גברית) השפלת האישה וגביית מס בהתאם:

גבר נואף לא מוזכר, אך אישה נואפת - שומו שמיים!
"וְהָעֵמִיד הִפְהִין אֶת-הָאִשָּׁה, לִפְנֵי ה', וַפָּרַע אֶת-רֹאשׁ הָאִשָּׁה, וְנָתַן עַל-כַּפֶּיהָ אֶת מִנְחַת הַזָּכָרוֹן מִנְחַת קְנָאוֹת הוּא; וּבִיד הִפְהִין יְהוָה, מִי הַמְּאָרְרִים. וְהִשְׁבִּיעַ אֹתָהּ הִפְהִין, וְאָמַר אֶל-הָאִשָּׁה אִם-לֹא שָׁכַב אִישׁ אִתְּךָ, וְאִם-לֹא שְׁטִית טְמֵאָה, תַּחַת אִישׁ--הַנָּקִי, מִמֵּי הַמְּאָרְרִים הַמְּאָרְרִים הָאֵלֶּה. וְאֵת, כִּי שְׁטִית תַּחַת אִישׁ--וְכִי נִטְמַאת; וַיִּתֵּן אִישׁ בְּךָ אֶת-שְׁכָבְתוֹ, מִבְּלַעְדֵי אִישׁ. וְהִשְׁבִּיעַ הִפְהִין אֶת-הָאִשָּׁה, בְּשִׁבְעַת הָאֵלֶּה, וְאָמַר הִפְהִין לְאִשָּׁה, יִתֵּן ה' אוֹתְךָ

לְאֵלֶּה וְלִשְׁבַּע בְּתוֹךְ עַמּוֹ--בְּתַת ה' אֶת-יִרְכָּךְ נִפְלֹת, וְאֶת-בְּטִנְךָ צָבָה. וּבָאוּ הַמַּיִם הַמְּאָרְרִים הָאֵלֶּה, בְּמַעֲיָה, לְצַבּוֹת בְּטָן, וְלִנְפֹל יִרְךָ; וְאָמְרָה הָאִשָּׁה, אָמֵן אָמֵן." (במדבר, ה', י"ח-כ"ב)

קטע כזה גורם לי להתחבר חזק לחלק הנשי שבי ולצעוק חמס! די! יש גבול!

עד מתי ניתן למסד להתאכזר למגזרים חסרי ישע? בפרשה שלנו אלה הנשים. היום אלה ערבים, עובדים זרים, אימהות חד הוריות, אתיופים, להט"בים, נכים, קשישים ואנשים קשי יום. והכול בשם תורת ישראל, ארץ ישראל ובעיקר קודשי ישראל. ואלו רק חלק מדיני התורה, שחברי כנסת נבחרים פועלים במרץ להחיל עלינו.

אצלנו הרכילות היא דלק המניע את חיינו החברתיים, וקשה לנו לחשוב על הימנעות מנוהג חביב זה, אך חכמים מאיתנו חשבו שרכילות לשמה היא חטא בל יסולח:

"וַיִּתְּבַר מְרִים וְאֶהְרֹן בְּמִשְׁחָה, עַל-אֲדוֹת הָאִשָּׁה הַכַּשִּׁית אֲשֶׁר לָקַח: כִּי-אִשָּׁה כַּשִּׁית, לָקַח." (במדבר, י"ב, א')

לא ברור מיהי האישה הכושית, שמשה לקח. ציפורה אשתו הייתה מדיינית. האם משה לקח אישה שנייה? ואולי ציפורה נפטרה, והוא לקח אישה אחרת תחתיה? מרים לא אהבה את זה, והיא שיתפה בכך את אחיה. מה יותר נורמלי מזה? התורה נזהרת מהרכילות כמו מאש:

"וְהָעֵנָן, סָר מֵעַל הָאֹהֶל, וְהִנֵּה מְרִים, מְצַרְעֵת בְּשָׂלֵג; וַיִּפֹּן אֶהְרֹן אֶל-מְרִים, וְהִנֵּה מְצַרְעֵת." (במדבר, י"ב, י')

מרים הנביאה, מאת אנסלם פוירבאך, 1862.

אם בימינו כל הולך רכיל היה מצורע... אני לא רוצה אפילו לחשוב על זה...

"וַיִּצְעַק מֹשֶׁה, אֶל-ה' לֵאמֹר: אֵל, נָא רַפָּא נָא לָהּ." (במדבר, י"ב, י"ג)

משה, שרואה את אחותו הבוגרת במצוקתה האיזומה, נושא את התפילה הקצרה בתנ"ך: 5 מילים, 11 אותיות. איזו עוצמה.

"וַיִּתְּסַר מְרִים מַחוּץ לַמַּחֲנֶה, שְׁבַעַת יָמִים; וְהָעַם לֹא נָסַע, עַד-הָאֶסָף מְרִים" (במדבר, י"ב, ט"ו)

בניגוד גמור ליחס המחפיר לנשים, בו פגשנו בפרשה הקודמת, כאן מרים היא "האישה הראשונה", שהעם נותן לה אהבה וכבוד רב, ומחכה בסבלנות עד שתחזור לאיתנה.

האם אנו, הדומים כל כך לדור המדבר - "קוטרנים", חסרי סבלנות, הולכי רכיל וקטני אמונה - נאמץ את היחס למרים ונחיל אותו על כלל הנשים? לא מגיע להן?

שבת שלום !!

לְמַדְנִי אֶת הַשִּׁיר הַפְּשׁוּט / רחל שפירא

לְמַדְנִי אֶת הַשִּׁיר הַפְּשׁוּט שֶׁל הַלֶּחֶם
וּפְרוֹס לִי חֶלֶק מִשְׁלוֹמָה.
קָחֵנִי עִם אָבִיךָ הַיּוֹמִיּוֹם עַל הַשֶּׁמֶס
כְּשֶׁתֵּרְאֵנִי לְפָנֶיךָ.

אֲנִי שֶׁהִנַּחְתִּי לְרַגְשׁ יַחַד
לְרַחֵךְ,
כִּכְּבֹר יוֹדַעַת כִּי
הַתַּפְתָּלָה דְרָכֵי
וּמְגוּבָה רַב רֵאשִׁי עֲכָשִׁי
נֶרְכֵן -
כִּכְּבֹר יוֹדַעַת כִּי
הַתַּפְתָּלָה דְרָכֵי
וּבָאָה עַד כְּאֵן.

לְמַדְנִי אֶת הַשִּׁיר הַפְּשׁוּט שֶׁל הַלֶּחֶם...

חַיִּי וְחַיֵּיךְ אִוְרוֹת וְצִלָּלִים
מְכִילִים
בְּעֵינֵי שַׁבָּת,
בְּעֵינֵי חוּלְיָן.
לוֹ מִחַר שְׁלֶךְ יִיגֵשׁ אֶל אֶתְמוּלִי
בְּעֵינֵי שַׁבָּת,
בְּעֵינֵי חוּלְיָן,
שְׁלֶךְ וְשָׁלִי.

סוף פסוק

"לִית סְטָרָא אַחְרָא, דְּלִית בֵּיהּ נְהִירוֹ דְּדִקִּיק זְעִיר מִסְטָרָא
דְּקִדּוּשָׁה, כְּגוֹנָא דְרוּב חֲלָמִין, דְּבִסְגִיאוֹת תְּבַנָּא, אִית
חַד גְּרַעֲינָא דְהַטִּין." (ספר הזוהר, יתרו ס"ט ע"ב)
פירוש: אין ס"א ("צד אחר" - כינוי לרע) שאין בה
הארה דקה וקטנה מצד הקדושה. כעין רוב החלומות,
שבהרבה תבן יש גרעין אחד של חיטה.

לוח מודעות

מזל טוב

לתמיר שני ויאנה לחתונתכם
שתיערך בשעה טובה ומוצלחת
ביום שישי - 14/6.
לבלה וראובן וכל בני המשפחה
זר ברכות

הודעה מהמארגן

נשמח לקבל מחברים חומרים לפרסום
ב"בשער" בכל התחומים: מאמרים,
שיתופים, שירים, ציטוטים מעוררי השראה
וצילומים מהקיבוץ והסביבה הקרובה.
אנא העבירו חומרים לגיליון הבא לאימייל:
bashaar.hazorea@gmail.com

תודה מראש ☺

10 שאלות ותשובות עם אסתר כפרי

מצב משפחתי: הייתה נשואה במשך 50 שנה לשמוליק והתאלמנה לפני 7 שנים. ביחד גידלו 4 בנים (מהבוגר לצעיר): אבישי, עמירם, ירון ונמרוד, ולה 11 נכדים.
מקצוע: שנים רבות עבדה כמטפלת מובילה בבית התינוקות. ב-20 השנים האחרונות, לצד היותה פנסיונרית, ממשיכה לעבוד בכלבו 4 ימים בשבוע.

7 משהו שאת שואפת להגשים בעתיד?

אני מרגישה מסופקת מאוד עם מה שהגשתי בחיי - הקמתי משפחה, יש לי ילדים ונכדים מוצלחים. אין לי שאיפות מיוחדות, פרט לשאיפה לדבר הכי חשוב - שאמשיך להיות בריאה.

8 ספרי משהו שלא יודעים עליך.

יש לי קרוב משפחה אחד בלבד שנותר מכול משפחתי - אחי, הרב שמעון חליווה, שמשמש כרב הקהילה של העדה הספרדית בשכונת בית וגן בירושלים (אתמול ביקרתי אצלו). הוא הגיע ארצה יותר מאוחר ממני, לאחר שחי תקופה מסוימת בצרפת. לצערי, הקשר בינינו איננו מאוד חזק בגלל אורחות החיים השונות שלנו - חילונית מצד אחד ורב דתי מהצד השני.

לפני שנתיים נסעתי למרוקו בטיול מאורגן, וביקשתי מהמדרך שנבקר בבית הקברות היהודי בטנג'יר. בדרך סיפרתי לשאר חברי הקבוצה את סיפורי האישי ולא נותרה עין אחת יבשה. כולם עזרו לי לחפש את הקבר, על פי הנחיות אחי שהוזכר מקודם. לבסוף מצאתי את הקבר עליו כתוב השם "אליאס חליווה" (אליהו). הנחתי פרחים על הקבר וסגרתי סוג של מעגל עם אבי, ממנו נפרדתי לפני שנים רבות.

9 תכונה אחת בך שהיית שמחה להיפרד ממנה.

אני מאוד מהירת תגובה. לפעמים כשמשוהו מרגיז אותי או מפריע לי אז עולה לי ה"פיוז המרוקאי", ואני יכולה להיות מאוד חריפה בתגובות שלי. לא תמיד זה מתאים ולעיתים אני מצטערת אחר כך על הדרך בה הגבתי.

10 משהו שמכעיס אותך ומשהו שאת אוהבת בהזרוע?

מכעיס: בעבר הכעיסה אותי העובדה שהיו חברים שלא עבדו. מאז שינוי קיימת ההבנה שאם לא תעבוד - לא יהיה לך כסף, וזה שינוי חשוב.

אוהבת: אני מאוד מעריכה ואוהבת את החינוך בקיבוץ. זהו אחד הדברים הטובים ביותר שיש לנו. אלמלא החינוך הטוב שקיבלתי בילדותי, לא הייתי מגיעה למקום בו אני נמצאת כיום. אני גם רואה את היופי בחינוך לו זכו ילדיי וזוכים בו כיום נכדיי.

דבר נוסף שאני מאוד אוהבת, זה החיבורים שיש לי עם השכנים שלי - יעל ואפרים טיקטין ולילי יוסי חזן. נוצרה בבית שלנו אווירה מאוד מיוחדת של שיתוף - מטיילים יחד, משחקים רמז, מציינים ימי הולדת, והתחושה הכללית היא שיש לי על מי לסמוך ועם מי לשותף בחוויות. זכיתי לשכנים נהדרים.

תודה לאסתר כפרי על גילוי הלב והנכונות לחשוף מעט מעצמו לכולנו.

להתראות בעיתון הבא עם "גיבור" או "גיבורה" נוספים שמוכנים לחשוף בפנינו מעט מרחשי, הרהורי וסודות ליבם. ובינתיים, תחשבו מה אתם הייתם עונים. ראיין: דני נהב

1 זיכרון מעניין מהילדות?

אני בת 8 על האניה "נגבה", בדרך מעיר מולדתי טנג'יר שבמרוקו ליעד שאני לא יודעת היכן הוא (בדיעבד - לנמל מרסיי). אני לבד, ללא ההורים שלי, אחרי שבאישון לילה באו ולקחו אותי מהבית, והבטיחו שההורים יבואו אחר-כך. בכיתי אז ללא הפסקה, והמשכתי לבכות על בדידותי והפרדותי מההורים גם בהמשך, בנורבגיה, בה שהיתי במשך כחצי שנה יחד עם ילדים רבים אחרים, וגם כאשר הגעתי להזורע. מאז אותו לילה לא ראיתי יותר את הוריי, שלא עלו ארצה מסיבות שונות. על אף האימוץ הנהדר לו זכיתי ממריאנה ושלמה פניג, אין תחליף להורים שהשארתי מאחוריי בגיל כל כך צעיר.

2 מה הדבר האחרון שחיפשת ב"גוגל"?

"גאורדה". אני כבר כעשרים שנה מתעמלת בפילאטיס עם מרסיה, והיא משלבת עם פעילות זו גם תרגילים שקוראת להם גאורדה. סקרן אותי לדעת מה מקור המונח הזה, ולמדתי דרך האינטרנט שזה בעצם שם של ציפור הודית, שיש משהו בחיקוי התנועות שלה שקיים באתם תרגילים.

3 מהו התחביב הכי משמעותי שלך כיום?

בעבר עסקתי רבות ביצירת תמונות מפיסול רך, בו שולבו בדים ורקמות (ראו צילום של תמונה שתלויה על הקיר בביתה של אסתר כדוגמה).

כיום התחביב העיקרי שלי הוא בתחום הפעילות הספורטיבית - אני צועדת כל יום, עושה פילאטיס עם מרסיה פעמיים בשבוע ופלדנקר׳׳ז עם עינת גם כן פעמיים בשבוע, ובמשך כל הקיץ שוחה כל יום. (יודעי דבר שמתעמלים עם אסתר מעידים שהיא בכושר מעולה...).

4 משהו שאת מתחרטת עליו?

שמוליק נפטר בייסורים רבים כתוצאה מניתוח לב שהסתבך. עד היום מציקה לי המחשבה האם לא היה עדיף לדרחות את הניתוח, וההרגשה שאולי הוא יכול להמשיך לחיות איתנו עוד כמה שנים. זו לא בדיוק חרטה, אלא סוג של ייסורי מצפון, שאולי אינם הגיוניים אך בכל זאת מלווים אותי.

5 אם היו נותנים לך שעה - היכן בעולם היית הכי רוצה להיות?

בעיר הובארט (Hobart) שבטסמניה - אי בקרבת אוסטרליה. בעיר זו חי בני נמרוד ויש לי שם שני נכדים יקרים. הייתי שם שלוש פעמים ואני מאוד רוצה לחזור לשם שוב ושוב. בנוסף זהו מקום נפלא - נקי, אנשים נעימים ואווירה נהדרת.

6 מהו הפספוס שלך?

הפספוס שלי קשור לתחושות שלי על הפספוס של הוריי, מהם נפרדתי לתמיד בגיל 8, שלא זכו לראות אותי גדלה, מתבגרת ומקימה משפחה.